

POSTANOWIENIE

Dnia 13 grudnia 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z powództwa P. R. i małoletniego B. R. reprezentowanego przez przedstawiciela ustawowego P. R. przeciwko Powszechnemu Zakładowi Ubezpieczeń Spółce Akcyjnej w Warszawie o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 13 grudnia 2011 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w E. z dnia 13 kwietnia 2011 r.,

- 1) **odrzuca skargę kasacyjną w części dotyczącej oddalenia apelacji od wyroku Sądu Rejonowego w E. uwzględniającego powództwo P. R. oraz w części rozstrzygającej o kosztach procesu za drugą instancję pomiędzy P. R. a pozwanym,**
- 2) **odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej w pozostałej części**
- 3) **zasądza od pozwanego na rzecz każdego z powodów kwoty po 1200 (tysiąc dwieście) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego**

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 13 maja 2010 r. Sąd Okręgowy w L. na podstawie art. 448 w zw. z art. 24 § 1 k.c. zasądził od pozwanego Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej w Warszawie na rzecz powoda P. R. kwotę 40.000 złotych oraz na rzecz B. R. kwotę 50.000 złotych w obu przypadkach z odsetkami ustawowymi od dnia 23 listopada 2009 r., tytułem zadośćuczynienia za stanowiące naruszenie ich dóbr osobistych spowodowanie przez osobę ubezpieczoną u pozwanego śmierci osoby bliskiej powodom.

Wyrokiem z dnia 13 kwietnia 2011 r. Sąd Okręgowy w E. oddalił apelację strony pozwanej wniesioną od wyroku sądu pierwszej instancji.

Pozwany wnosząc skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego wskazał jako wartość przedmiotu zaskarżenia kwotę 90.000 złotych zasądzoną łącznie na rzecz dwóch powodów. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne oraz potrzeba wykładni przepisów wywołujących rozbieżności w orzecznictwie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przyjęcie, że pomiędzy powodami zachodziło współuczestnictwo materialne, o którym mowa w art. 72 § 1 pkt 1 in fine k.p.c., nie oznacza, że także na etapie postępowania kasacyjnego ustalenie wartości przedmiotu zaskarżenia następuje poprzez zsumowanie wartości nieuwzględnionych roszczeń wobec wszystkich powodów. Na rzecz każdego z powodów zostały zasądzone określone świadczenia. Dlatego na etapie postępowania kasacyjnego nie ma zastosowania zasada – obowiązująca przy określeniu wartości przedmiotu sporu w pozwie oraz wartości przedmiotu zaskarżenia w apelacji przy istnieniu współuczestnictwa materialnego – że wartością przedmiotu sporu oraz wartością przedmiotu zaskarżenia była suma wszystkich roszczeń dochodzonych przez powodów (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 1997 r., I PKN 65/96, OSNAPIUS 1997, nr 17, poz. 317, orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 28 lutego 1997 r., I CKN 31/97, nie publ., postanowienie z dnia 21 marca 1997 r., I PKN 61/97, OSNP 1998, nr 1, poz. 16, uzasadnienie postanowienia z dnia 25 stycznia

2001 r., IV CZ 90/06, nie publ., postanowienie SN z dnia 24 sierpnia 2007 r., I CZ 91/07, nie publ. oraz uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 2008 r., III CZP 111/07, Mon. Prawn. z 2009 r. nr 3, str. 151; 5 lutego 2010 r., III CZ 3/10, nie publ.). W orzecznictwie Sądu Najwyższego zwrócono uwagę na to, że na etapie postępowania kasacyjnego skutki procesowe współuczestnictwa materialnego, które nie ma charakteru współuczestnictwa jednolitego bądź koniecznego, zbliżone są do współuczestnictwa formalnego. Dlatego o dopuszczalności skargi kasacyjnej wniesionej przez pozwanego nie mogła decydować podana w tej skardze wartość przedmiotu zaskarżenia w kwocie 90.000 złotych, lecz wartość zaskarżenia przy uwzględnieniu wartości roszczeń dochodzonych przez każdego z powodów oddzielnie, ta zaś w odniesieniu do każdego z powoda P. R. nie sięgała 50 000 złotych.

Skoro wartość przedmiotu zaskarżenia w stosunku do tego powoda była niższa niż pięćdziesiąt tysięcy złotych, zgodnie z art. 398² § 1 k.p.c., skarga kasacyjna w tej części była niedopuszczalna i podlegała odrzuceniu na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że jeżeli skarżący, jako okoliczność uzasadniającą wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazuje występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, to powinien to zagadnienie przedstawić przez jego sformułowanie z przytoczeniem przepisów prawa, na tle których ono powstało, a także przytoczyć argumenty prawne prowadzące do rozbieżnych ocen prawnych, a ponadto wykazać, że jest to zagadnienie, którego rozwiązanie jest istotne nie tylko dla rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy, lecz także dla praktyki sądowej (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11; z dnia 3 października 2002 r., II CKN 447/01, niepubl.; z dnia 14 grudnia 2004 r., III CK 585/04, niepubl.; z dnia 4 sierpnia 2006 r., III CZ 47/06, niepubl.; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, niepubl.; z dnia 26 czerwca 2008 r., I CSK 108/08, niepubl.).

Sformułowane przez skarżącego zagadnienie prawne nie odpowiada powyżej wskazanym kryteriom, w szczególności nie można przypisać mu waloru istotności. Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 27 października 2010 r., III CZP 76/10 (Biul. SN

2010, nr 10, s. 11, OSNC-ZD 2011, nr B, poz. 142) przyjął, że najbliższemu członkowi rodziny zmarłego przysługuje na podstawie art. 448 w związku z art. 24 § 1 k.c. zadośćuczynienie za doznaną krzywdę, gdy śmierć nastąpiła na skutek deliktu, który miał miejsce przed dniem 3 sierpnia 2008 r. Sąd Najwyższy wskazał, że art. 446 § 4 k.c. znajduje zastosowanie wyłącznie do sytuacji, w której czyn niedozwolony popełniony został po dniu 3 sierpnia 2008 r. Przepis ten nie uchylił art. 448, jego dodanie było natomiast wyrazem woli ustawodawcy zarówno potwierdzenia dopuszczalności dochodzenia zadośćuczynienia na gruncie obowiązujących przed jego wejściem w życie przepisów, jak i ograniczenie kręgu osób uprawnionych do zadośćuczynienia do najbliższych członków rodziny. Stanowisko to potwierdzone zostało w kolejnych wyrokach Sądu Najwyższego z dnia 10 listopada 2010 r., II CSK 248/10 (OSNC-ZD 2011, nr B, poz. 44); z dnia 11 maja 2011 r., I CSK 521/10 (nie publ.); z dnia 13 lipca 2011 r., III CZP 32/11, nie publ.). Jednolite w tym zakresie stanowisko Sadu najwyższego pozwala uznać, że rozpoznania skargi kasacyjnej nie usprawiedliwia także potrzeba wykładni wymienionych przepisów.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania rozstrzygając o kosztach postępowania kasacyjnego zgodnie z art. 98 § 1, 3 k.p.c. art. 99 k.p.c. i art. 107 k.p.c. i art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c.